

Ajankohtaisia sisävesikalastusta koskevia asioita maa- ja metsätalousministeriössä

Sisävesiammattikalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 2026

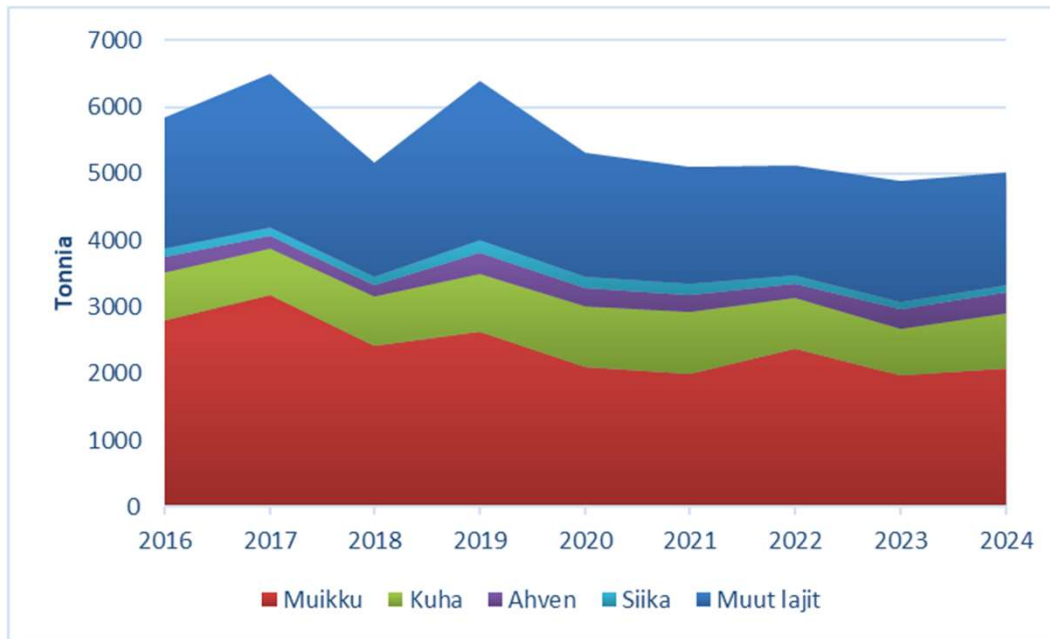
Orian Bondestam 7.4.2026

Ajankohtaista ministeriössä

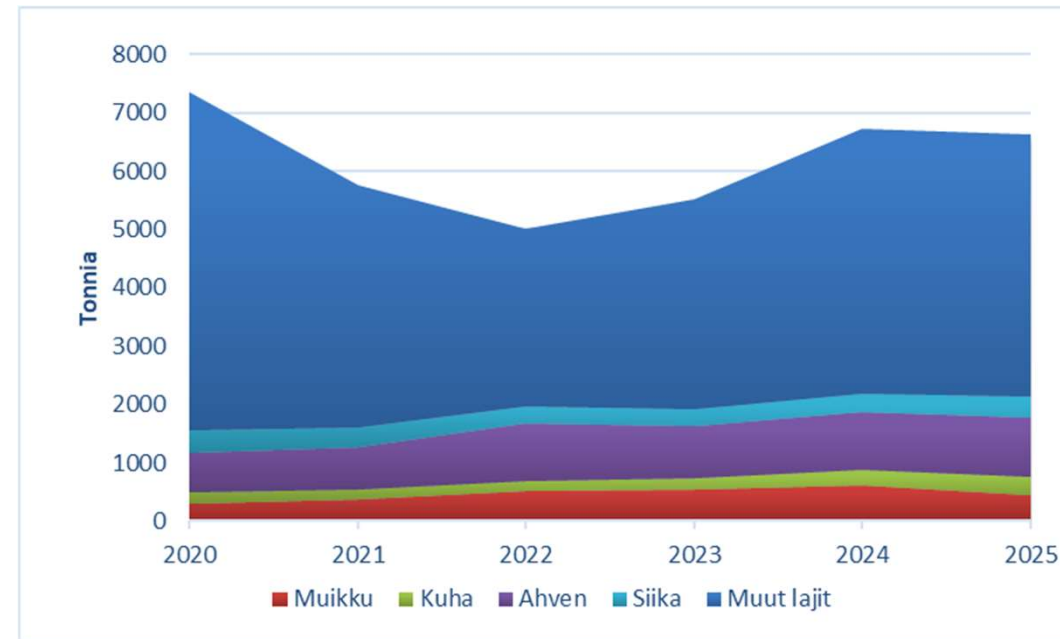

- **Kaupallista kalastusta koskevien keskeisten säännösten tarkasteleminen**
- **Sisävesikalastuksessa saatujen saaliiden ilmoitusvelvollisuus**
- **Uusia kaupallisen kalastuksen tukimahdollisuuksia**

Saaliskehitys sisävesillä ja merellä (lukuun ottamatta silakkaa ja kilohailia)

Sisävesisaalis

Merisaalis

Kaupallisen kalastajan määritelmä

- **Ministeriö arvioi** nykyisten kaupallista kalastusta koskevien säännösten toimivuuden
- Asiasta järjestetään **keskustelutilaisuuksia** kalastusalan järjestöjen kanssa
- Keskiössä **kaupallisen kalastajan määritelmää** koskevat kriteerit ja siihen liittyvät vaatimukset
- Määritelmällä on vaikutuksia moneen asiaan, kuten kalastuslain 13 §:n soveltamiseen elinvoimakeskuksen myöntämistä luvista
- Asian **etenemisestä kerrotaan** kun prosessista on tarkempaa tietoa

Yleiskalastusoikeudet ja kaupallinen kalastus

- Ministeriö on vastaanottanut **kalastusalan järjestöjen yksimieliset ehdotukset** siitä, että:
 - **Yleiskalastusoikeuksien** (viehekalastus) nojalla ei voisi harjoittaa kaupallista kalastusta
 - **Vain kaupalliset kalastajat saisivat myydä sisävesiltä**, kuten mereltä, pyydetä kalaa
- Asiaa tarkastellaan ja aloitteen **mahdollisesta etenemisestä** kerrotaan myöhemmin

Saaliiden ilmoitusvelvollisuus

- Kalastuslain 90 §:n mukaan kaupallisen kalastajan **on ilmoitettava** sisävesiltä pyytämänsä saalistiedot viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä elinvoimakeskukselle.
- **Ilmoitusvelvollisuuden rikkomisesta** on kalastuslain 118 §:n mukaan tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **kalastusrikkomuksesta sakkoon**.
- Olemme todenneet, että ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä edelleen esiintyy ja **joudumme siihen nyt tarttumaan**.
- Kehotamme ilmoitusvelvollisuuden tarkkaan noudattamiseen ja **olemme valmiita järjestelmän kehitystyöhön** kalastusjärjestöjen ehdotusten perusteella käyttäjäystävällisyyden parantamiseksi.

EU:n kalastuspolitiikan (YKP) mukainen eräjäljitettävyys

- YKP:n valvonta-asetuksen uudistus lisää velvoitteisiin eräjäljitettävyyden myös sisävesikalastukseen.
- Vaaditut kalaerän tiedot on säilytettävä ja asetettava saataville digitaalisessa muodossa.
- Jäljitettävyyttä valvoo kunnan elintarvikeviranomaisen Ruokaviraston ohjaamana.
- Saalisilmoitusvelvollisuutta valvoo elinvoimakeskus.
- Tavoitteena on kehittää saalisilmoitussovellusta niin, että se palvelee samalla sekä saalisilmoitusvelvollisuutta että eräjäljitettävyysvelvollisuutta.
- Jäljitettävyysvelvoitteiden noudattaminen käytännössä haasteellista ilman tarkempaa saalisilmoitusvelvollisuutta.
 - Harkinnassa esittää lakiin päiväkohtainen sähköinen saalisilmoitus.
 - Parantunut tieto sisävesisaaliista nostaisi myös alan näkyvyyttä ja arvostusta.

Eräjäljitettävyydessä vaaditut tiedot

- erän tunnistenumero;
- kalastusmatkan yksilöllinen tunnistenumero tai kalastuspäivän yksilöllinen tunnistenumero kaikista erään sisältyvistä kalastustuotteista;
- kunkin lajin kolmikirjaiminen FAO:n koodi ja tieteellinen nimi;
- pyyntialue: järven tai joen nimi;
- pyydys: jokin seuraavista: ”nuotat”, ”trootit”, ”verkot”, ”saartopyydykset ja nostoverkot”, ”koukut ja siimat”, ”laahusreet” tai ”merrat ja sulkupydykset”;
- pyyntipäivämäärät;
- määrät kilogrammoina.

Kalatalousrahaston (EMKVR) uudet setelimallit:

- Tavoitteet: tuetaan **toimialan uudistumista**, rakennetaan **aloittavan kalastajan polku** sekä kehitetään uusia rahoitus- ja toimintatapoja **kunnostushankkeiden tehostamiseksi**
- Pieniä konkreettisia hankkeita, kustannusmallina **kertakorvaus** (maksetaan pääsääntöisesti yhdessä erässä, eikä enakkona)
- Tuki maksetaan **tuloksen** saavuttamisen perusteella, ei toteutuneiden kustannusten → kevennetty hakumenettely, **tulos osoitetaan maksatusvaiheessa tukipäätöksen mukaisesti**

Setelityypit tiivistettynä

- **Innovaatioseteli:** enintään 7 500 € (75% hankkeen kokonaiskustannuksista), pk-yrityksille (kalastus, vesiviljely ja kalanjalostus), max 1 seteli vuodessa/tuensaaja
- Aloittavan kalastajan **kokeiluseteli:** enintään 5 000 € (75%)
- Kalastuksen **käynnistysseteli:** enintään 10 000 € (75%)
 - Aloittaville kalastajille lisäksi normaalit EMKVR:n investointi- ja kehittämistuet suurempiin ja pitkäaikaisempiin hankintoihin mahdollisia.
- **Kunnostuseteli:** 10 000 €, (80%), yleishyödyllisiin kalataloudellisiin kunnostuksiin, samaan kohteeseen ja käyttötarkoitukseen vain kerran – muut tukilähteet huomioitava
- Lisätiedot: [Meri- ja kalatalousisvusto / tuen hakeminen / ohjeita tuen hakemiseen](#)

Rahoitusvälineen (lainantakaus) valmistelu etenee

- Lausuntoaika päättynyt, tavoitteena saada haettavaksi Hyrrässä kesällä 2026
- Taustalla kalatalouden yritysten vaikeus saada markkinoilta lainarahoitusta erityisesti takauksien puutteen vuoksi.
- Tuki rahoitusvälineen kautta takauksena kalastuksen, vesiviljelyn ja kalan jalostuksen investointeihin ja **käyttöpääomaan** haettaviin lainoihin.
 - Vakuuden määrä enintään 50 prosenttia hyväksyttäviin kustannuksiin myönnetyn lainan määrästä laina-aikana, kuitenkin enintään 500 000 euroa.
 - **Aloittavalle kalastajalle** enintään 75 prosenttia, mutta kuitenkin enintään 500 000 euroa.
- Laina-aika enintään kymmenen vuotta

EU:n rahoituskausi 2028-2034

- Jatkossa yksi kumppanuussuunnitelma, ei rahastokohtaisia ohjelmia
- Komission ehdotus minimikorvamerkinnäksi 2 Mrd € (>60 % leikkaus). Kohdistettu YKP:n ”keskeisiin” osiin:
 - Kestävä kalastus sekä energiasiirtymä ja turvallisuus alkutuotannossa
 - Vesiympäristön ennallistaminen ja suojelu
 - Markkinajärjestelyt ja tulonmenetysten kompensatit
- Kansallisesti mahdollista kohdistaa enemmän EU-rahoitusta kalatalouden kehittämiseen
- Yksityiskohtainen sääntely keventyisi nykyisestä
- Suomen kanta:
 - *”Valtioneuvosto korostaa, että yhteisen kalastuspolitiikan korvamerkityn rahoituksen tulisi kohdentua kalatalousalan elinkeinojen kehittämiseen ja keskeisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Valtioneuvosto katsoo, että on tärkeää turvata suomalaisen kalatalouden kehittämisen edellytykset.”*

Kiitos!